

Norske arkitekters landsforbund

NAL Norske arkitekters landsforbund
Josefinesgate 34, 0351 Oslo
nal@arkitektur.no

Direktoratet for byggkvalitet, DiBK

11. juni, 2026

Høringsinnspill - forslag til endringer i reglene om søknad og dokumentasjon i byggesaker

Vi viser til Høringsbrev av 30.april 2026 og takker for muligheten til å komme med innspill.

Norske arkitekters landsforbund (NAL) er en fagideell medlemsorganisasjon for arkitekter i Norge med utdanning på universitetsnivå tilsvarende mastergrad eller sivilarkitekt.

Merknad til § 5-3 tredje ledd bokstav j) – redegjørelse for tiltakets visuelle kvaliteter

NAL anerkjenner at DiBK har tatt innspillene fra forrige høring til følge ved å gjeninnføre et krav knyttet til arkitektoniske kvaliteter. Vi mener likevel at begrepet «visuelle kvaliteter» er snevrere enn lovens krav til arkitektonisk utforming.

Vi foreslår derfor at bestemmelsen endres til «arkitektoniske kvaliteter», eller at den suppleres med en tydelig henvisning til plan- og bygningsloven §§ 29-1 og 29-2.

Dersom dette skal være del av den uttømmende listen over opplysninger kommunen kan kreve, blir formuleringen særlig viktig. Det som tas inn i listen, vil i praksis avgrense hva kommunen kan etterspørre i byggesaksbehandlingen. Forskriftsteksten må derfor være presis, anvendelig og dekkende for lovens krav.

NAL mener det bør tydeliggjøres om «visuelle kvaliteter» er ment å dekke det samme som arkitektonisk utforming. Slik begrepet står nå, er det uklart om det fanger opp funksjon, sammenheng med omgivelser, materialbruk, volum, terrengtilpasning og helhet, slik plan- og bygningsloven §§ 29-1 og 29-2 forutsetter. Det er også en risiko for at arkitektur reduseres til et rent estetisk eller visuelt spørsmål, fremfor å forstås som en helhetlig vurdering av byggverkets utforming, bruk, kvalitet og samspill med omgivelsene.

Kravet må formuleres slik at det faktisk kan brukes av kommunene i saksbehandlingen, og slik at søkere forstår hvilken dokumentasjon som forventes.

Støtte til høringsvar fra Arkitektbedriftene i Norge

Utover dette støtter NAL høringsvaret fra Arkitektbedriftene i Norge (AiN), som etter vårt syn beskriver både muligheter og begrensninger i forslagene til endringer av byggesaksreglene på en god måte. Vi støtter særlig deres merknader til endringer i krav til søknadsdokumentasjon, digitalisering, byggesaksBIM/IFC, krav til tegninger og forslag til ny § 5-6.

Som i den forrige høringsrunden er vårt inntrykk at det fortsatt ikke foreligger et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere de samlede konsekvensene av de foreslåtte endringene. Vi savner både en mer inngående konsekvensvurdering og en bredere involvering av sentrale aktører, herunder ansvarlige søkere, leverandører av digitale byggesøknadsløsninger og kommunene som skal forvalte regelverket i praksis.

Uten et slikt kunnskapsgrunnlag er det en risiko for at både de praktiske, administrative og digitale konsekvensene av endringene blir undervurdert.

Vi stiller gjerne i møte med direktoratet for å utdype våre vurderinger, erfaringer og bekymringer knyttet til forslagene.

Med vennlig hilsen

Norske arkitekters landsforbund (NAL)

Oslo, 11.06.2026

Daniel Lund Godbolt

Fagrådgiver, Norske arkitekters landsforbund

Rannveig Hagg Berge

Fagrådgiver, Norske arkitekters landsforbund

Kai Reaver

Fagsjef, Norske arkitekters landsforbund